

Čtvrté vydání

01/2023

MILÝ ČTENÁŘI

Leden je velmi zvláštním, symbolickým obdobím v roce. Je to měsíc začátku a volby. Nemám teď na mysli aktuálně probíhající prezidentskou volbu – i když to je teď velmi příznačné. Mám na mysli volbu jako akt rozřešení, definitivního rozhodnutí se pro něco – třeba pro to, jakou cestou se bude (anebo naopak nebude) ubírat další rok našeho života.

Přestože Darwinovská koncepce evoluce a neustálý pokrok ve vědě a technice v nás pořád více utvrzují vnímání času jako někam směřující přímku, v některých oblastech života stále cítíme cykličnost času a vracení se ke stejným výchozím bodům. Od pondělí do pondělí, od září do září, od jednoho roku k dalšímu. Kdo se ubrání, byť jen malému pohnutí ke konci roku? Koho nechá zcela chladným odbítí půlnoci a přerod v nový rok? Nový rok, nový začátek. V určitém ohledu možná tabula rasa, čistý stůl. Nové volby, nová rozhodnutí.

My jsme se v prvním, novoročním čísle těchto podle nás zajímavých fenoménů lehce dotkli. Těšit se ale můžete i na tradiční rubriky o nadcházející kultuře a akcích školy, na šachovou partii o *novoroční cenu Jiřího Klekera* a nebudou chybět ani oblíbené autentické prostrihy ze života našeho pestrého ekosystému v podobě hlášek.

Do nového roku všem svým čtenářům přejeme, aby se nebáli zamyslet nad svými volbami. Nebojme se některé učinit a dát *prostor* zaslouženým koncům a novým začátkům. Zdravíme Vás v novém roce, potřásáme Vám rukou a přejeme, ať jsou Vaše volby správné, nové začátky šťastné a konání vědomé.

Pour féliciter 2023.

Vaše redakce dell'art

**NECHEJ, PROSÍM,
PROSTOR V PROSTORU**
Dej prostor i dalším čtenářům
přečíst si školní časopis.
Zanechej výtisk nejlépe tam,
odkud sis ho půjčil/a.
Pro zájemce je elektronická
verze
na stránkách
www.konzervatorteplice.cz
v záložce Školní časopis.

BEZ OBALU

Bez obalu, takže tedy bez příkras. Bez kostýmu, bez líčení. Jen my, naše hlasy, naše gesta, naše vášně, potřeba se svěřit a otevřít. Já a moje nitro. Já a taky my všichni – spolu, v jednom celku. Vyjádříme, co v nás vře. Zdejší studenti operního studia si na scéně vystačí s pár kusy skládacích židlí. Všichni pro to společné, a zároveň každý z nich tak jedinečný a osobitý. Ve středu 4. ledna 2023 dali veřejnosti nahlédnout do své otevřené hodiny.

Večer sestával z pásma písní a dvou operních árií dějově ani dramaturgicky na sebe nenavazujících. Přesto se sólové výstupy příjemně prolínaly a tvořily tak kontrastní živé obrazy, často formované hereckým zapojením všech účinkujících.

O doplnění scény hereckými výkony se postaraly **studentky prvního ročníku. Martina Havláková, Barča Nová a Terka Černá** se za svůj první výstup se staršími spolužáky rozhodně nemusí stydět. Celkový obraz představení podpořily dívky velmi vkusně a my se můžeme jen těšit na jejich další vývoj. O něco starší, nově vycházející hvězdička, **Helena Kabátová (2.A)**, se v rámci operního herectví poprvé ukázala se sólovým zpěvem, který i přes možné drobné nedostatky působil velmi slibně, speciálně ve spojení s přirozeným talentem vypadat a působit na jevišti jako doma. Helenka se svou vnější i vnitřní energií před publikum jednoznačně patří a má mu co předávat. Obzvláště jistá v kramflecích si na scéně je **Jiřina Kodýtková (3.A)**. Kromě suverénního projevu dokázala během lidové písně *Teče voda, teče* vytvořit v sále tesklivou, velmi neobyčejnou atmosféru, jednu z nejkrásnějších z celého večera. Mezi mladšími ročníky nezaniká ani **Veronika Soukupová (3.A)** kterou stojí za to ocenit pro velmi příjemnou barvu hlasu podpořenou evidentní pílí, záměrem i zdárným technickým provedením. Její interpretace písní od Bohuslava Martinů rozhodně neurazila! Mezi těmito děvčaty zazářil zhůry obdarovaný tenorista, **Honza Novenko (3.A)**, který svou interpretací ani herectvím sice ještě nestrhne davy, ale i přes případné nedostatky ve výrazu nikomu neunikne jeho nevšedně příjemná barva hlasu.

Chválou by se nemělo šetřit ani na letošních maturantech! Ostřílená **Markéta Parýzková (4.A)** by si se svým jasným, výrazným hlasem a přesvědčivou hereckou křehkostí vystačila na scéně absolutně sama. Rozhodně jí nechybí patřičná exprese, díky které nepůsobí na jevišti mdle. **Dominik Oravec (4.A)** se může pyšnit sametovou barvou hlasu, které ale možná trochu překáží nasální tvoření tónu. To ho ovšem absolutně nepřipravuje o jeho důvěryhodný projev a přirozenou schopnost tvorby hudebního napětí. Jeho výkon se jistě přibližuje profesionálním měřítkům, obzvláště impozantní byla v jeho podání Schubertova píseň, během které si udržel pozornost posluchačů a odvyprávěl tu bolestnou lyriku se vším, co Schubert je a co předává.

Ještě o něco větší umělecký zážitek nám zprostředkovali studenti pátého a šestého ročníku. **Lili Rovenská (5.A)** je obdařená neuvěřitelnou pěveckou dispozicí, a kromě toho i energií pro jeviště přímo stvořenou. Lili má dar okouzlovat a unášet už jen svým něžným, oduševnělým pohledem. Není to ovšem jen míra talentu, ale i dobře vedená práce, která jistí, že ať už se chopí Smetanovy árie nebo až impresionisticky znějícího Liszta, nezklame jí její dobře ovládaná pěvecká technika, a to ani v případě, že se ne vše daří podle jejích představ. Ke všemu přispívá její přirozený hudební projev doprovázený něžnou ženskostí a citem pro cokoliv, co se na pódiu děje.

Pokud může náš Prostor někoho opravdu vychválit za skutečně otevřený a rezonující “prostor”, je to **Dominik Polívka (5.A)**. Mladý muž, který ze sebe dokáže dostat

záplavy sofistikovaného, plného zvuku, kterým posluchače upoutá už při první frázi, a nepustí ho až do konce. Tím zastíní i občasnou strojenost v hereckém projevu.

A pokud někdo nepřekvapil ani nezklamal, byl to **Matěj Kotrba (6.A)**. Ten si svoje postavení ve vitrínce talentů na naší škole už mnohokrát obhájil. Matějovi je klenuté bel canto vlastně stejně tak, jako ptákovi let. Hlas se mu sálem nese v takové plnosti, že by dal málem přehlédnout trochu neuhlazenému hereckému vystupování, které postrádá hlubší prožitek. Matěje jsme už všichni vychválili do nebeských výšin mnohokrát, a zcela oprávněně. Nyní mu už jen můžeme přát, aby nám nezpyšněl! :)

Celý tento sedmdesátí minutový smyšlený svět plný živých obrazů a okének do duší dramaturgicky stvořil **Vladimír Goncharov**, vyučující předmětu operního studia. Profesionálnost a originalita tohoto inspirativního umělce se obtiskla do každého čísla, a také do osobnosti každého studenta. Koncept celého “představení” měl jako vždy velmi přesvědčivý spád, a je-li zde někdo, bez koho by se vystoupení neobešlo, je-li zde pevná skála, opora všem zpěvákům a neochvějná jistota, je to vše zastřešující korepetice, kterou měla v rukou vynikající **Mgr. Irina Lorenc**.

... A tak se večer udál. Tyto mladé a talentované duše spolu souzněly, pro sebe plakaly, navzájem se protkávaly. A to je to, co umění dělá skrze ty, kdo jej umí používat.

Děkuji vašim slovům, hlasům, pohybům, pohledům, nápadům. To, co děláte, je okouzující a věčné.

Vaše smekající Comtessa

NÁVŠTĚVA Z LITOMĚŘICKÉ ZUŠ A BACH MONUMENTALITOU OPLÝVAJÍCÍ

11. 1. – toť byla středa, v našem sále Oáza se v temný podvečer uskutečnil velkolepý koncert na velkolepý nástroj – varhany. Tentokrát však nebyla k slyšení jen hudba „našich“, ale značnou měrou přispěli i žáci Michaely Fišerové z krajín Litoměřických. Dopřáli posluchačům skladby napříč obdobími, od barokních toccat přes romantický francouzský sloh (harmonicky zajímavou hudbu Marcela Dupreho nelze nic jiného, než doporučit), až po stylově současnosti nejbližšího Marka Ebena. Korunou koncertu však jistě byla jedna z největších varhanních kompozic našeho starého dobrého známého Johanna Sebastiana Bacha – Fantasie a fuga g moll BWV 542. David Lukáš zvládl jak technickou, tak i výrazovou obtížnost této kompozice s fenomenálním nadhledem, a za nasazené asistence pana profesora Kšici působila vskutku ducha naplňujícím dojmem. Všem, kteří pomohli s přípravami a uskutečněním, patří vřelé díky.

Anonym 33

NÁSTĚNNÉ MALBY A JAK JINAK PO SOBĚ NECHAT OTISK

*Chci kreslit ornamenty na tvé tělo,
kruhy do polí.
Ty zas nosit jen prstýnky,
co daj' se sundat kdykoli, co nebolí*

*Člověk vzpřímený – čára na stěny
kamene
obrázky víry a naděje.
Maluje si o radosti,
ni já nemám dosti,
dokud nezmaluju tvoje kosti, ..kůži,
neusuším na tobě plevel, nebo růži.*

ŠACHOVÉ OKÉNKO JIŘÍHO KLEKERA

Najít řešení úlohy na diagramu může být opravdový oříšek – i přes fakt, že na šachovnici zbylo již málo figur. Hlavní schopnost, kterou musí řešitel projevit, je bezesporu fantazie. Pozice je sice teoreticky vyhraná za bílého, zadání však je – bílý na tahu, dejte mat co NEJRYCHLEJI!!

Minulé číslo se jako prvnímú podařilo vyřešit **Alanu Burdovi**, získává tak **první letošní cenu Jiřího Klekera ! GRATULUJEME**

Řešení minulé úlohy:

g3 – g4 šach, f5 x g4, J x g4 šach, g6 – g5 (D x b5, Jf6 mat), De8 šach, Dg6, Jf6 mat.

J. K.

ART EVOLUTION

Všechny Vás srdečně zveme na náš maturitní ples, který se koná **3. 3. 2023 v Krupském Koloseu!** Začínáme ve 20.00, vstup je možný od 18.30. Zařídili jsme pro vás **ZDARMA autobusovou dopravu** z Teplic až na místo plesu, viz tabulka odjezdů. Ples nese název **ART EVOLUTION**, a my vám během něho představíme evoluci umění, poznáte všechny vývojové etapy hudby od pravěku až do dnešního dne! **Nenechte si ujít tento vzrušující rychlokurz dějin hudby !!!**

Vstupenky k dispozici u Marka Vyskočila a Johnyho Rejzka, další informace na facebookové skupině.

platba pouze v hotovosti:

sezení: 300,- Kč

stání: 250,- Kč

Jménem maturantů a absolventů se na všechny těší

Matěj Parpel

PŘEHLED AUTOBUSOVÉ DOPRAVY

(doprava je poskytnuta zdarma)

Teplice – Krupka	1. spoj		2. spoj		3. spoj	
místo	příjezd	odjezd	příjezd	odjezd	příjezd	odjezd
Intr konzervatoře		18:00		18:50		19:40
Benešovo náměstí	18:05	18:07	18:55	18:57	19:45	19:47
Hlavní vlakové nádraží	18:12	18:15	19:02	19:05	19:52	19:55
MC Koloseum Krupka	18:30	18:35	19:20	19:25	20:10	

Krupka – Teplice	1. spoj		2. spoj		3. spoj	
místo	příjezd	odjezd	příjezd	odjezd	příjezd	odjezd
MC Koloseum Krupka		23:00		0:00		1:00
Hlavní vlakové nádraží	23:15	23:17	0:15	0:17	1:15	1:17
Benešovo náměstí	23:22	23:25	0:22	0:25	1:22	1:15
Intr konzervatoře	23:30		0:30		1:30	

4. spoj		5. spoj	
příjezd	odjezd	příjezd	odjezd
	2:00		3:00
2:15	2:17	3:15	3:17
2:22	2:25	3:22	3:25
2:30		3:30	

„ALE NOTAK, DĚTI...“

Občas se našim profesorům podaří vypustit nějakou tu perličku... A studentstvo je tu od toho, aby takové skvosty zachytilo – a dalo do oběhu!

Na intonaci...

“No, já vím, že jste necvičil, jen jsem chtěl, abyste to řekl nahlas.”

“Konzervatoř není žádná debilní škola jako... a velká kvinta je fakt sprostárna.”

Během harmonie...

“Za prahem této učebny končí demokracie.”

Před přehrávkou...

“Klidně se rozehrajte, ať se posadíte do klavíru.”

Ze sboru...

“... Vy máte reflexy jako rostliny.”

Na hodině dějin hudby...

“V té opeře je krásně vidět, jak to ten Mozart dělá všechno na poslední chvíli, jako Jirka Knotte.”

během docházky... *“Dušan je... Káču jsem viděla...”* Káča: *“To chcete říct, že jsem tlustá..??!”*

paní profesorka už delší chvíli hledá přesnou část z hudební ukázky ... student: *“Paní profesorko, to nemusíte tak pečlivě hledat, my to stejně neposloucháme úplně do posledního tónu...”*

Při analýze skladeb...

při probírání mše... profesor: *“Řekněte mi první verš Kyrie”* ... student: *“Hej mistře!”*

profesor: *“A to víte, že Rybovka se dávala i za dob komunismu?”* student: *“Asi kvůli tomu, jak se tam zpívá: Celý den jsem v práci byl?”*

V zašívárně...

spolužačky se navzájem zkouší z dějin hudby...

“Čím se zabýval Pythagoras?”

“No... tak matematikou... a vlastně všim.. on byl takovej Matuszek číslo dva.”

Na češtině...

“Hele, Stando, nezlob! Podívej se vedle na Adélu, ta má sice sluchátka, ale je ticho!”

“Stando? Kouřit? Tady máš peníze a kup mi dole kafe. Ale né, že za to půjdeš naproti na pivo.”

student: *“No, ten klub se jmenuje Enko.”*

profesor: *“A to tě tam pustí, jo? Není to od 18 let?”*

student *“Nééé, tam je to 15+”*

profesor: *“Takže ty chodíš takhle na dětský dny, jo?”*

KULTURA, KTEROU SI NENECHAT UJÍT

Vzdělaný člověk, pro hudbu nadšený – homo musicus. Zde jest krátký výčet koncertů a představení, na které by snad rád zavítal.

plesová sezóna

- 20.1. Lázeňský ples (na programu Václav Neckář, Severočeská filharmonie Teplice, North Big Band)
- 28.1. Maturitní ples (Gymnázium Teplice)
- 10.2. Reprezentační ples města Teplice (na programu Big Band teplické konzervatoře, T. K. Collective, Frajerky z galerie, Lepší večer, Atelier Moravec a další)
- 11.2. Maturitní ples (Gymnázium Teplice)
- 25.2. Maturitní ples (Gymnázium Teplice)
- 4.2. Maturitní ples (Hotelová škola)
- 3.3. Maturitní ples (Konzervatoř v Teplicích)

Severočeská filharmonie

- 18.1. North Czech Capella (J. Haydn, J. S. Bach, E. H. Grieg, B. Bartók, L. Berio)
- 26.1. Michal Černý (pozoun), (L. Fišer, J. Matěj, M. P. Musorgskij)
- 1.2. Společný koncert tria Corni di Bassetto a tria Cinque Ance (W. A. Mozart, H. Tomasi, J. Ibert)
- 2.2. The Beatles Mania
- 9.2. Linus Roth (housle), (E. Lassen, A. Dvořák)
- 23.2. Ladislav Bilan (marimba), (A. Dvořák, J. Pauer, C. Debussy)

North Bohemian Quartet

- 3.2. kavárna Tapas – Café & Wine (Teplice)
- 4.2. jazzový klub U bílýho černocho (Česká Lípa)

Hraničář, Ústí nad Labem

- 27.1. Jam Session #14
- 31.1. HateFree Stage (*Stand up comedy – Adéla Elbel*)
- 17.2. Ventolin + Johuš Matuš (*koncert – Disko*)

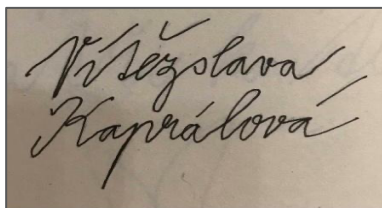
Severočeské divadlo Ústí nad Labem

- 28.1. F. Lehár, Veselá vdova (*opereta*)
- 29.1. Spící krasavice (*balet*)
- 3.2. My fair Lady (*muzikál*)
- 5.2. E. Taylor, Pardon pane premiére (co takhle ke zpovědi...), (*činohra*)
- 9.2. Limonádový Joe aneb Koňská opera (*muzikál*)
- 24.2. Pop nebo opera (Jakub Pustina, Daniel Hůlka), (*koncert*)

Národní divadlo

- 19.1. Kytice (*činohra*)
- 20.1. S. Rachmaninov, Zvony / I. Stravinskij, Oidipus
- 21.1. Čert a Káča (*opera*)
- 22.1. S. Rachmaninov, Zvony / I. Stravinskij, Oidipus
- 25.1. Rusalka (*opera*)
- 26.1. Kráska a zvíře (*činohra*)
- 29.1. Carmen (*opera*)
- 1.2. Prodaná nevěsta (1.2.)

V LEDNU SLAVÍ...

V tomto vydání si trochu posvítime na velmi významnou českou umělkyni – Vítězslavu Kaprálovou, narozenou přesně před 108 lety na 24. ledna. Oba rodiče byli zdatní hudebníci, otec dokonce jako skladatel vedl hudební školu. O rozvoj v mládí v tomto směru Vítězslava tedy nouzi neměla. Slušný teoretický základ jí jistě poskytl profesor Vilém Petrželka při studiích na brněnské konzervatoři. Krom skladby absolvovala i jako dirigentka, měla tedy později příjemnou výhodu při uvádění svých skladeb. Následně jí k opravdové profesionalitě v oboru dopomohli naši známí čeští mistři kompozice – Vítězslav Novák a Václav Talich v rámci Mistrovské školy pražské konzervatoře. Tam graduovala svou pravděpodobně nejznámější skladbou, *Vojenskou symfonií*, kterou se, mimo jiné, později proslavila i v zahraničí (doporučujeme k poslechu). Soukromě pak byl jejím rádcem i Bohuslav Martinů, se kterým měla údajně i užší pouto než jen čistě profesní.

Před začátkem rozmachu zvrácené nacistické diktatury a okupací naší země stihla utéct do Francie, kde se jako uznávaná skladatelka pohybovala mezi Pařížskými uměleckými kruhy a rozšiřovala své dílo. 23. dubna 1940 se vdala za českého rodáka, prozaika Jiřího Muchu. Jejich svazek však neměl dlouhého trvání, na příznaky dodnes neznámé nemoci skončila svou životní pout' 16. června ještě téhož roku. Pozůstalý manžel později napsal knihu *Podivné lásky*, která upomíná právě na jejich krátký milostný vztah. Dílo Kaprálové není tak obsáhlé jako u ostatních skladatelů doby, všechny skladby se však vyznačují vysokou kvalitou, což viděli a ocenili už její současníci. Její hudba se hojně hraje i dnes, a to nejen u nás, ale zejména ve Velké Británii a ve Francii se těší opakovanému uvádění jejích skladeb. Patří tedy mezi užší skupinu českých skladatelů, kteří mají zásluhu na proslavení naší hudby ve světě.

Váš milý Harlequin, kreslí milá Comtessa

ČRTA Z VESTIBULU

Začátkem školního roku se v novém občerstvovacím automatu ve vstupní hale objevila cmunda se zelím. Cmunda se zelím !!! Pravý, nefalšovaný, tlustý bramborák, plněný bílým zelím na cibulce a nějakým tím plátkem červené papriky na efekt.

Jak tam tak seděl, poctivě konzervovaný ve svém vlastním plodovém oleji, usazený na povoskovaném tácku a obehnaný plastovým obalem, budil dojem, jako by se snažil nepozorovaně zařadit po bok klasických baget vedle sebe. Nevěřila jsem svým očím! Cmunda v automatu! Přemýšlela jsem, jestli je to krok zpět směrem k pochoutkovému salátu, obsahující kousky slámu se strojně odděleným masem, anebo snaha zpestřit kuchyni o regionální jídlo ze vzdálenějších koutů světa. Byl tam jen jeden. Snědla jsem ho. Chutnal tak, jak vypadal! Jako studené mastné cosi se zelím a jednou paprikou na efekt. Už nikdy tam pak nebyl. Místo cmundy jsou tam bagety s tuňákem, s vajíčkem, se smaženým kuřetem... Automatové jídlo na automatové úrovni. Byla to vidina? Vidina sociální spravedlnosti propsaná do jídelního automatu? Vytlačily *les baguettes* cmundu se zelím? Nebo to byl trend preferovat tuk v implicitní podobě, jako například v majonéze? Kdo ví...

M.

STUDENTE, NEPŘEHLÉDNI

AKA AKCE ŠKOLY

16.1.	17.1.	18.1.	19.1.	20.1.	21.1.	22.1.
ZOBČOVKOVÝ KONC. KWIHOVNA ERT, 18:00	ZKOUŠKY Komedie	ZKOUŠKY Komedie	UZAVŘENÍ KLASIFIKACE!	SEMINÁŘ PSYCHOLOGIA TIKY HRY NA HUDEBNÍ NÁSTROJ OD 10TI HOB.		
23.1.	24.1.	25.1.	26.1.	27.1.	28.1.	29.1.
LÍBE DÁMEN & HĚREN 18:45	LÍBE DÁMEN & HĚREN 18:45	FILDA	FILDA	POLDLE TMI VOLNO		
30.1.	31.1.	1.2.	2.2.	3.2.	4.2.	5.2.
SBOKOVÉ SOUSTŘEDĚNÍ	SBOKOVÉ SOUSTŘEDĚNÍ	SBOKOVÉ SOUSTŘEDĚNÍ	SBOKOVÉ SOUSTŘEDĚNÍ	SBOKOVÉ SOUSTŘEDĚNÍ	SBOKOVÉ SOUSTŘEDĚNÍ	SBOKOVÉ SOUSTŘEDĚNÍ
6.2.	7.2.	8.2.	9.2.	10.2.	11.2.	12.2.
LÍBE DÁMEN & HĚREN 18:45	LÍBE DÁMEN & HĚREN 18:45		FILDA			
13.2.	14.2.	15.2.	16.2.	17.2.	18.2.	19.2.

V PŘÍŠTÍM DÍLE UVIDÍTE...
• VALENTÝNSKÝ KONCERT • PLES • NAŠI STUDENTI JAKO SOLOISTÉ V SŮF. •
... A DALŠÍ!

SOUSTŘEDĚNÍ PĚVECKÉHO SBORU

Třídy 1. - 3. A se 30. ledna vydají na **třídenní pěvecké soustředění**.

Zájezdním autobusem se sbor dopraví do malebné víscky Doubice, která se nachází na pomezí Národního parku České Švýcarsko a Lužických hor. Plán na následující tři dny bude poměrně jasný. Dopoledne se budeme věnovat **zpěvu**, po posilnění v podobě oběda a odpočinku budeme podnikat **turistické výlety** do okolí, které budou i relativně náročné (8 km v členitém terénu), večer nás čeká **další zpěv** a pak možná i nějaké osobní volno.

Děkujeme Ústeckému kraji za finanční záštitu a profesorskému sboru za odvahu vydat se s námi na takovou akci!

Isabella

SVOBODA VOLBY

Byl poslední den v roce. Maríá Estevésová stála před svým domem, v ruce zapálenou cigaretu. Byl večer. Měla čas. Dostatek času, aby si ji vychutnala – dostatek času, aby si v té chvílce vnitřního uklidnění uvědomila, že ale vlastně kouřit nechce. Šla ven ze setrvačnosti. Dělá to tak každý den. Ale vlastně to dělá jen kvůli té chvílce uklidnění a spojení se sebou samou. Má pocit, že kdyby nešla na cigárko, neměla by ve všem tom shonu ani jednu vzácnou chvílku pro sebe. Možná by si ji prostě nedopřála. Někdo má psa, aby se dokopal jít projít ven. Ona měla cigaretu, aby mohla na chvíli přestat pracovat. Teď ale kouřit nechce. Má čas. Nic na ni netlačí. Rok končí. Všechno to nepříjemné a duširvoucí nechává za sebou. A cigareta jí poprvé po dlouhé době zase chutná, jako by olízla popelník.

Maríá se rozhodla – nechce už kouřit! Dnes je ta chvíle. Něco jako novoroční předsevzetí, ale ne tak docela. Napadlo jí to už několikrát, ale nikdy nedokázala udělat to rozhodnutí. Nechtěla kouřit, ale chtěla si nechat zadní vrátka, kdyby to bylo příliš těžké – věděla, že je ještě slabá a nechtěla si připadat poražená a neschopná. Zmítala se někde mezi dvěma možnostmi, a to jí drželo připoutanou stále na stejném místě. Nemohla se hnout. Stála na rozcestí mezi ano a ne v neurčitém možná, a tak v jakémsi časovém vakuu prozatímne stále dodržovala svůj návyk, aby nemusela učinit volbu. Teď byla připravená. V tenhle moment. Nevěděla, co bude zítra nebo za týden. Věděla jen, že už nechce kouřit. A k tomu vede jen jedna cesta – říct ne. Dokud neříkám ne, říkám ano. Nechtěla už říkat ano. Chtěla se rozhodnout. Vládnout vlastní vůlí nad svým životem. Vytáhla z kabátu krabičku se zbylými třemi cigaretami a s lehkým zacukáním ruky ji silou svého rozhodnutí vedla prostorem k otvoru kontejneru. Zmačkala ji a vyhodila. A udělala to, protože ona sama chtěla. Nikdo tam nebyl, nikdo ji neviděl. Ten pocit svobodné vlády nad svým životem byl skvělý!

Méně skvělé byly další dny. Magický náboj posledního večera roku a nového začátku opadl a Maríá zbyla sama se svou učiněnou volbou. A měla chuť na cigaretu. Nedokázala se bez ní dostat ke své chvílce klidu. Někdy dokázala uklidit celý byt a vyjít půlku ledničky, než si neuvědomila, že nic z toho ji neuspokojuje a že to, co doopravdy chce, je se na chvíli zastavit – a že to už neumí.

Vydržela deset dní a pak si koupila nové cigarety. Zapálila si a spěšně šlukla. Čas se rázem zastavil. Maríá si nikdy nepřipadala tak slabá. Nikdy neměla pocit většího selhání než když si teď zapálila. Když zradila své vlastní rozhodnutí. Svou volbu – sebe samu. Ta hrstka vyschlého tabáku, který se teď s tenkým plátkem celulózy páčil v jejích prstech, byl pro ni větší hybnou silou než její vlastní slovo dané sobě samé. Zase cítila ve svých ústech tu hnusnou pachut' popela. Nechce přece kouřit! Byla zpátky sama u sebe a stačilo k tomu jedno potáhnutí. Koukala, jak cigareta ohořívá. Ještě jednou potáhla a uhasila nedopálenou cigaretu na dně kelímku od kávy. Protože opravdu nechce kouřit.

Novoroční předsevzetí je volba. Je to rozhodnutí něco změnit. Ale je to také iluze. Respektive – je to jen začátek. Tu nejdůležitější volbu pak činíme každý den. Každý další den stojíme před volbou, jestli se budeme držet svého předsevzetí, své volby, kterou jsme učinili, anebo jestli se vrátíme ke svým starým snadno dostupným vzorcům jednání. Předsevzetí může být rozhodnutí neprožít svůj život ve vyrytých koležích, které se formovaly ve chvílích, kdy jsme nedávali pozor.

M.

PIANISTA

Pianista je autobiografická kniha polského klavíristy Wladysława Szpilmana. Napsal ji, aby se vyrovnal s traumatickými událostmi z války.

Příběh začíná začátkem války, kdy Německo napadá Polsko. Všechno burácí a vybuchuje a Wladyslaw Szpilman se schovává – pod klavír, kde ještě před chvílí hrál své naposledy vysílané Nokturno cis moll. Varšava je okupována, stejně jako celé Polsko. Němci získávají moc nad jejich životy, především nad židovským obyvatelstvem, které je uzavřeno do ghetta. Život v ghettu je těžký, ale stále se to dá nazývat životem (minimálně připomíná ten starý). Szpilman hraje v posledních otevřených kavárnách a živí tak celou svou rodinu. Avšak ani je nemine osud transportu, Wladyslaw se mu jako jediný vyhne a do konce války se schovává. Nejdřív u známých, poté v polorozbořených domech. V nekonečném plynutí času si v hlavě opakovaně přehrává všechny skladby, takže si je i po téměř šesti letech pamatuje. Dbá na to, aby měl v pořádku ruce a prsty – například jídlo vymění za rukavice (kvůli omrzlinám). Kdyby se mu něco stalo s prsty, měl by po kariéře. Ke konci, když ve Varšavě nezůstal nikdo kromě několika německých důstojníků (kvůli Varšavskému povstání), je Szpilman na pokraji sil a nevidí konec svého utrpení. Útěchou mu je už jen vidina hraní na klavír a tvoření hudby. Zásoby ve městě už skoro nejsou, avšak nachází ho jistý důstojník SS. Nezabíjí ho, naopak. Poté, co mu zahrál jeho známé Nocturno cis moll, nosil mu jídlo a deky. Zachránil mu život. Byl zářným příkladem, že lidství ještě existuje, i mezi "esesáky". Szpilman přežívá válku, holocaust a nyní musí začít žít nový život. Bez rodiny. Jen se svou hudbou.

Člověk otupí. Nelze žít v permanentním strachu. Zvykne si na obrazy smrti kolem sebe. Je rád, že to nebyl on a je prozatím ušetřen. Jak může člověk věřit v lidstvo a jeho dobrotu? Samozřejmě, někteří jedinci jsou takoví, ale co si myslet o jinak rozpolceném světě? Myslíme si, že žijeme v éře míru, avšak není tomu tak. U nás, na severní polokouli, byl donedávna klid. Ale podívejme se dál za naše hranice, Afghánistán, Pákistán, Izrael a spousta dalších. Bylo někdy

vůbec bezpečno? A může být? Jsme pokročili v technologiích, ale touto mentalitou stále zůstáváme ve středověku. Dokážeme se někdy jako lidstvo poučit z vlastních chyb?

Knihu velmi doporučuji, stejně jako pro Szpilmana Nocturno cis moll, je symbolem přežití. Vše je podáváno s nadhledem a odstupem, jako kdyby se díval z velké dálky. Pro ty z vás, kteří nejsou fanoušci knih, existuje i velmi oceňovaná filmová verze.

Isabella

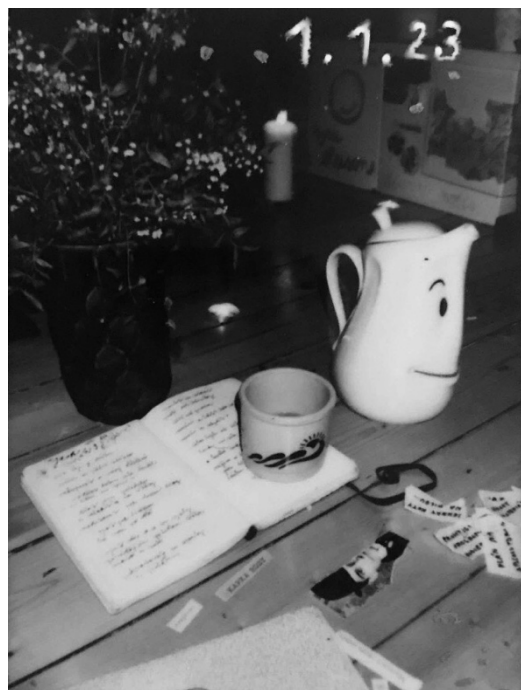
TVŮJ PROSTOR

- zde může být tvůj příspěvek -

Se svým nápadem nás kontaktuj

na instagramu *prostor_tk*, nebo na e-mail redakce.prostor@gmail.com

NOVÉ ZAČÁTKY

Bílá šalvěj. Očišťuje, má i dezinfekční účinky. Zapálím svíčky, pustím hudbu. Do konvice na čaj nahážu nějaké lupení, takže tedy hlavně bez a trochu měsíčku. Sednu si před zrcadlo.

Uplynul rok. Koupili jsme si nové diáře a naházeli si na hlavu pár nových předsevzetí. Poslali PFka.

A já chci sedět v tichu, na dřevěné podlaze poseté svíčkami, foukat do hrnečku, který držím v dlaních, a který mi vrátí svoje teplo, jak se můj dech odráží od hladiny horkého bezo-měsíčkového čaje. Vytáhnu si krabici s korespondencí a začtu se do starých dopisů. Kolik lásek se mi životem mihlo a kolik rukopisů mi po nich zbylo, zavřených v krabici, abych na ně nemohla. V deníku si nalistuju prázdné stránky. Bílé jako já, očištěná šalvějí. Vzdám se vnitřní tenze, a pustím ruku, aby perem dělala různé vlnky. V deníku tak vznikají

písmena a z nich slova, která se stihla za celý rok nakupit. Tak je ze sebe pouštím ven.

Do horké vody se vyplavuje se jemná chuť bezu, a stejně tak se ze mě vyplavují usazeniny z předešlého roku. Kolikrát jsem viděla zapadat slunce? Kolikrát mě někdo políbil? Kolikrát jsem se potopila pod vodu a schovala se v ní před světem? Kolikrát jsem slyšela Boha? Kolikrát mě hladilo slunce nebo něčí dlaně? Bála jsem se? Mockrát. Plakala jsem? Kolikrát jsem přemohla samu sebe? Kolikrát jsem spadla a přestala věřit?

Nechávám se zahojit. Odpouštím a opouštím. S vděkem pálim rukopisy, které už nechci znát. A některé jenom schovám před světem do svojí krabice. Možná se najdou i ty, které si přilepím na zeď, abych jako podobenstvím ukázala, že jsou vyryté i v mém srdci. Jako volná bytost se s důvěrou vkládám do nového roku. Svoji naději upínám k věčnosti – to je slunce, a je to i Bůh. Věčné je to, co si nemůžu přivlastnit. Věčné je to, co tu bylo přede mnou a nikomu to nepatří. Všechno další je nejisté. Proměnná jsou místa, jména, rukopisy. *Ej láska, láska, ty nejsi stálá.*

Uvědomuji si cyklus. Kruh roku, kterým jsem prošla, který mě proměnil, a po dvanácti měsících vyplivl opět na začátek. Stejně jako se opakují dny, jako se nádech přeměňuje do výdechu, stejně jako krev obíhá tělem, jako planety tančí po svých trajektoriích, tak i my žijeme v cyklu. Ve věčném koloběhu. Zažíváme hluboké pády, i východy naděje. Jisté je jen to, že tenhle cyklus se nezastavuje, je věčný. Jen si zkusme zadržet zapadající slunce nad obzorem... Poddejme se tomu rytmu, který tu byl dávno před námi. Ponořme se do plynutí. Točíme se v kruzích. Jako nový den se narodíme znova, a všemu mrtvému v nás bude vdechnut život.

...foukni do hrnečku s čajem a masknuj QR code

Do nového vcházím volná, očištěná šalvějí, omytá bezem a měsíčkem. Zítra vyjde slunce.

Eliška Anna